شواهد رویکرد تقطیعی

□□ □□ □□ □□[1] □□□□ □□ □□ □□ □□□□□ □□ □□□ □□□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□ □ □□ □□□□ □□□□

من بعضی چیزها در ذهنم هست ولی به نحو ظهور عرفی، ممکن است بگردی اظهَرَش را هم پیدا کنی.

۱. و لو ان قرآناً سیرت به الجبال

مثال «**لو ان قرآناً سیّرت به الجبال او قطّعت به الارض او کلّم به الموتی**[2]»این

تنوین چرا آمده است؟بگوید لو ان القرآن کما این که می گوید «**لو انزلنا هذا القرآن**[3]»[4].

۲. فاذا قرأناه فاتبع قرآنه

یکی دیگر «**فاذا قرأناه فاتبع قرآنه**[5]» منظور از اذا قرأناه چیست؟ «**ان علینا جمعه و قرآنه فاذا قرأناه فاتبع قرآنه**»

این جا جمع القرآن به چه معناست؟یعنی مولفه هایی است که تک تک می آمد و حضرت هم تمام ملکوت برایشان روشن بود، اما آن که می خواست قرآن ِنزولی بشود این هنوز نیاز به سیاق داشت.

۳. و قالوا لولا نزل علیه القرآن جمله واحده

«**و قالوا لولا نزل علیه القرآن جمله واحده کذلک لنثبت به فوادک**[6]» این که مؤلّفه مؤلّفه می آید، جمله جمله نیست، به وسیله او تثبیت فواد می شود.

یعنی دلت محکم می شود؟بله ولی یکی هم تثبیت فؤاد اولیای خداست.یعنی کلمات دار وجودی، هر کدام در موطن ظهور نفس ِقدسیّه الهیه جای خودش را پیدا می کند.

این ها آیاتی است که اشاره در آن هست.نمی توان گفت که استظهار است.این اشارات هم برای کسی که اصل مطلب برایش مطمئن شود خوب است اما این که بگوییم خود قرآن این را می گوید، من چیزی یادم نیست.

[1] سؤال یکی از دوستان حاضر در جلسه درس

[2] سوره الرعد،آیه ۳۱

[3] سوره الحشر،آیه ۲۱

[4] این روایت از مثال های نگاه تقطیعی به آیات است.در تفسیر قمی آمده است:و قوله و لو أن قرآنا سيرت به الجبال- أو قطعت به الأرض أو كلم به الموتى- بل لله الأمر جميعا قال ولو كان شيء من القرآن كذلك لكان هذا(تفسير القمي،ج1،ص 365)

هم چنین :محمد بن يعقوب: عن محمد بن يحيى، عن أحمد بن أبي زاهر- أو غيره- عن محمد بن حماد، عن أخيه أحمد بن حماد، عن إبراهيم، عن أبيه، عن أبي الحسن الأول (عليه السلام)، قال: ... و إن الله يقول في كتابه و لو أن قرآنا سيرت به الجبال أو قطعت به الأرض أو كلم به الموتى و قد ورثنا نحن هذا القرآن الذي فيه ما تسير به الجبال و تقطع به البلدان و تحيا به الموتى، و نحن نعرف الماء تحت الهواء.(البرهان فی تفسیر القرآن،ج ۳،ص ۲۶۱)

این در حالی است که مرحوم علامه به مقتضای قاعده ی تقطیعی خود در این آیه نیز عمل نمی کنند:

و ما قيل: إن جزاء ولو المحذوف نحو من قولنا: لكان ذلك هذا القرآن، و المراد بيان عظم شأن القرآن و بلوغه الغاية القصوى في قوة البيان و نفوذ الأمر و جلالة الكفار حيث أعرضوا عنه و اقترحوا آية غيره. و المعنى: أن القرآن في رفعة القدر و عظمة الشأن بحيث ولو فرض أن قرآنا سيرت به الجبال أو قطعت به الأرض أو كلم به الموتى- أو في الموضعين لمنع الخلو ال لمنع الجمع- لكان ذلك هذا القرآن لكن الله لم ينزل قرآنا كذلك فالآية بوجه نظيرة قوله: «ولو أنزلنا هذا القرآن على جبل لرأيته خاشعا متصدعا من خشية الله»: الحشر: 21.

و فيه أن سياق الآيات كما عرفت ال يساعد على هذا التقدير و ال يالئمه قوله بعده:«بل لله الأمر جميعا» و كذا قوله بعده: «أ فلم ييأس الذين آمنوا أن لو يشاء الله لهدى الناس جميعا» كما سنشير إليه إن شاء الله و لذلك تكلفوا في قوله: «بل لله الأمر جميعا» بما ال يخلو عن تكلف.(المیزان فی تفسیر القرآن،ج11،ص359)

[5] سوره القیامه،آیه ۱۸

[6] سوره الفرقان،آیه ۳۲

بازبینی #1
ایجاد شده 24 آوریل 2025 16:37:09 توسط ... .
به روزرسانی شده 24 آوریل 2025 16:37:50 توسط ... .